

VEUS
CIRCULARS

HANNAH CASEY • ELLEN MACARTHUR FOUNDATION

Fer créixer el canvi, de veritat

MOVIMENT REGENERATIU PER AL FUTUR DE LES BALEARS

Fer créixer el canvi, de veritat

Quan parlem d'economia circular, sovint pensam en materials o residus. Però el veritable repte és un altre: com coordinar milers de decisions disperses perquè avancin en una sola direcció? Com fer créixer un canvi que només té sentit si és col·lectiu?

Aquestes són les preguntes que guien el treball de Hannah Casey, Senior Manager, Network Development a l'Ellen MacArthur Foundation. Des d'aquesta posició, connecta governs, empreses i organitzacions per passar del compromís a l'impacte real. La seva mirada és global, però amb els peus a terra: sap que els canvis sistèmics només funcionen si tenen traducció local.

A través d'iniciatives com el Global Commitment o la Jeans Redesign, l'equip de l'Ellen MacArthur Foundation ha mostrat que és possible alinear sectors sencers, establir objectius comuns i promoure una innovació veritablement sistèmica.

Des de Veus Circulars, ens recorda que la transició circular no comença amb una llei nova o un producte revolucionari, sinó amb una pregunta valenta: qui assumeix el lideratge del conjunt?

Perquè, si volem un futur regeneratiu, necessitam actors amb visió, eines per mesurar el progrés i espais per dissenyar junts el que ha de venir. I el moment és ara.

Hannah Casey

Senior Manager, Network Development

L'economia circular ja no és només una visió inspiradora. Ha entrat en la fase difícil: la de la implementació real. I és aquí on es juga el veritable repte.

La transició circular ha fet un salt qualitatiu. Ha deixat de ser una aposta ambiental avançada per esdevenir una prioritat estratègica per a governs, empreses i territoris. Però, justament per això, el repte és ara més complex: cal passar del relat a la realitat, del compromís a la coherència, de la visió a la implementació.

Des de l'Ellen MacArthur Foundation, Hannah Casey lidera el desenvolupament d'una de les xarxes internacionals més influents en economia circular. El seu paper consisteix a connectar actors molt diversos –sectors, països, empreses, institucions– al voltant d'un objectiu comú: alinear esforços per transformar sistemes des del disseny i amb impacte real.

Amb una mirada global però sensible als contextos locals, Casey insisteix en la importància de definir lideratges clars, crear espais de col·laboració sectorial i garantir que les decisions es basin en principis compartits i eines tangibles. Perquè l'economia circular no avança per inèrcia: necessita arquitectura, compromís i capacitat de coordinar l'acció col·lectiva.

A través de Veus Circulars, aporta recomanacions clares i pràctiques per avançar en la implementació de l'economia circular a escala territorial. Des de fixar objectius ambiciosos però realistes, fins a evitar la trampa de reduir l'economia circular a una millor gestió de residus. El que cal, diu, és redissenar el sistema sencer, des del principi i amb totes les veus.

En paraules seves:

L'economia circular no és una cursa d'individus, sinó un moviment compartit que exigeix coherència, coratge i codi comú.

1

L'economia circular està guanyant influència en les agendes nacionals i regionals?

Sí, i no només en termes de visibilitat, sinó de centralitat estratègica. A diversos punts del món, estem veient com l'economia circular deixa de ser una qüestió ambiental per passar a formar part de l'agenda econòmica, comercial i geopolítica.

A les Balears, per exemple, ja existeixen estratègies locals de circularitat en marxa. A Mèxic, després del cas de Nuevo León, el govern federal està elaborant una estratègia nacional d'economia circular. I al Brasil, el seu Pla d'Acció en Economia Circular es va aprovar fa tot just un any.

A escala europea, l'Informe Draghi (2024) identifica clarament l'economia circular com un element clau per a la competitivitat de la Unió Europea, especialment pel que fa a l'accés a matèries primeres crítiques. És un canvi profund: l'economia circular ja no es veu només com una responsabilitat ecològica, sinó com una condició per a la resiliència econòmica.

França, per exemple, ha anat un pas més enllà: ha introduït un impost específic sobre la moda ràpida i ha prohibit diversos productes de plàstic d'un sol ús. Però al mateix temps, observam una reacció de part del sector empresarial: algunes empreses estan adoptant estratègies de silenci comunicatiu. És el que anomenam *green hushing* –dir menys per fer més, per por a ser qüestionats públicament.

Aquesta tensió és pròpia d'una nova etapa. L'economia circular ja no és una promesa llunyana: està entrant en la fase difícil de la implementació real, on les decisions tenen conseqüències, i els marcs legals –com el PPWR, la CSRD, l'ESPR o la CSDDD– comencen a obligar les empreses a actuar amb rigor.

2

Com es poden coordinar actors tan diversos i avançar col·lectivament cap a una economia circular?

Des de l'Ellen MacArthur Foundation, el nostre objectiu és ajudar empreses i institucions a alinear-se al voltant de principis de disseny comuns, perquè tothom comparteixi una mateixa visió de què vol dir “fer-ho bé” –tant dins com fora dels sectors.

Per això, hem creat eines com el Diagrama de la Papallona, que identifica les activitats de major valor dins una economia circular. Aquestes intervencions sovint xoquen amb les lògiques dominants del sistema lineal, i per això cal trencar inèrcies des del disseny compartit.

El nostre rol és mantenir una visió global: ajudar a traçar el rumb i exigir coherència. Però això només és possible si existeixen definicions compartides i principis que orientin l'acció. Sense aquest marc comú, és molt difícil avançar a escala real.

En el cas de les Balears, això obre una pregunta fonamental: qui assumirà el rol d'orquestrar el conjunt del sistema? Qui garantirà la coherència entre sectors, i amb quina autoritat o legitimitat ho farà? Perquè una estratègia circular no pot ser una suma de projectes: necessita una arquitectura que pensi en conjunt.

Ara bé, això no vol dir uniformitzar-ho tot. Cada sector té els seus matisos, i les solucions pràctiques poden ser molt diferents. Per això, hem impulsat iniciatives com ara el Global Commitment per a plàstics i envasos, el Jeans Redesign per al sector de la moda o les primeres línies de treball en minerals crítics.

En tots els casos, el principi és el mateix: crear condicions d'alineació sectorial perquè tots puguem avançar junts. Perquè les transicions circulars no poden escalar-se amb l'acció aïllada d'empreses individuals. L'única manera d'avançar de veritat és a través de la col·laboració precompetitiva i una incidència col·lectiva orientada cap a una visió compartida.

3

Pots compartir un exemple d'un enfocament sistèmic que hagi generat un impacte real?

Un dels moments clau per entendre la importància de l'enfocament sistèmic va ser l'any 2016, quan l'Ellen MacArthur Foundation va llançar una dada tan colpidora com transformadora: si es mantenien les tendències actuals, el 2050 hi hauria més plàstic que peixos a l'oceà.

Aquella afirmació va trasbalsar el relat global. Va deixar clar que el problema no era només ambiental, sinó estructural. I, juntament amb el treball de moltes altres organitzacions, això va ajudar a situar la contaminació per plàstics com una prioritat planetària.

Dos anys després, vàrem coimpulsar, juntament amb el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient, el Global Commitment: una iniciativa voluntària que va unir empreses, governs i ONGs al voltant d'una visió comuna per una economia circular del plàstic.

Avui, més de 1.000 organitzacions s'hi han adherit, incloent-hi empreses que representen el 20% del consum mundial d'envasos de plàstic i 55 governs signataris. I s'han compromès més de 10.000 milions de dòlars per assolir objectius concrets de cara al 2025:

- Eliminar el plàstic que no necessitam,
- Innovar cap a solucions reutilitzables, reciclables o compostables,
- Fer que els residus de plàstic romanguin dins l'economia i fora del medi ambient.

Els resultats comencen a ser mesurables. Els signataris han augmentat en 7 punts percentuals la proporció d'envasos reutilitzables, reciclables o compostables, mentre que la resta del mercat ha quedat estancada. I les empreses més avançades han reduït l'ús de plàstic verge en un 27% –l'equivalent a evitar l'ús d'un barril de petroli cada dos segons.

Aquest progrés ens ha portat a fer un pas més: impulsar, juntament amb WWF, la Business Coalition for a Global Plastics Treaty, per portar la veu del sector privat a la taula de negociació d'un futur tractat internacional.

I ara, el focus es troba en atacar tres barreres crítiques del sistema del plàstic:

- Escalar els models de reutilització,
- Afrontar els envasos flexibles, extremadament difícils de reciclar,
- Reforçar les infraestructures de gestió, especialment en regions amb menys recursos.

En definitiva, un canvi sistèmic només és possible quan es combinen una visió clara, compromisos col·lectius i la capacitat de traduir-ho tot en impacte mesurable.

4

Quins consells donaries a les Balears per començar a implementar el seu full de ruta circular?

El més important és tenir claredat d'objectius i generositat d'enfocament. La implementació és el moment més delicat: aquí és on les bones intencions es posen a prova, i on es construeix –o es fractura– la confiança col·lectiva.

Per començar, cal marcar-se objectius ambiciosos però realistes, capaços d'inspirar acció i demostrar compromís a llarg termini. Però aquesta visió ha d'anar acompanyada d'accions concretes, calendaris plausibles i lideratges identificables.

És fonamental definir qui assumeix el rol de guardià del sistema: qui vetllarà per la coherència del conjunt, amb quin mandat i amb quina capacitat de coordinació. Sense aquest lideratge clar, l'economia circular es dispersa i perd força.

També cal crear espais de col·laboració precompetitiva dins els sectors, perquè empreses que comparteixen reptes puguin cocrear solucions. I, alhora, establir estructures de governança transparents i eficients, on els rols i les responsabilitats estiguin ben definits.

El procés ha d'incloure:

- formació i capacitat, per empoderar equips i institucions locals;
- participació comunitària des del principi, per garantir legitimitat;
- i espais per innovar i experimentar, amb la consciència que no tot funcionarà a la primera, però que tot pot ser aprenentatge.

Al mateix temps, cal evitar alguns errors habituals:

- Reduir l'economia circular a una millor gestió de residus: és molt més que això.
- Ometre el paper del turisme: pot ser part del problema, però també una plataforma poderosa per mostrar solucions.
- Subestimar la inversió necessària: la transformació requereix recursos i una assignació clara entre els sectors públic i privat.
- I no oblidar mai la comunicació: sense narrativa, no hi ha confiança; sense confiança, no hi ha transició.

Les Balears tenen ara l'oportunitat de convertir-se en un cas de referència internacional. Per aconseguir-ho, cal valentia, claredat i compromís. I, sobretot, tenir molt present per què es fa tot plegat: per generar valor compartit, regenerar el territori i dignificar l'experiència de viure –i visitar– aquest arxipèlag.

VEUS CIRCULARS comparteix testimonis que donen continuïtat al relat iniciat en l'Impulsa Circular Meeting 2025, amb l'objectiu d'accelerar la transició cap a un sistema turístic circular a les Balears.

Cadascun recull la veu de referents internacionals i d'actors públics i privats del territori que, des de la seva experiència i compromís, contribueixen a descobrir oportunitats i obrir noves vies de valor al voltant del paradigma de l'economia circular. Tots pensen i actuen d'aquesta manera: amb coratge, consciència i capacitat de transformar. Comparteixen la visió de construir un futur regeneratiu per a l'arxipèlag.

VEUS CIRCULARS forma part de la iniciativa d'Impulsa Balears en el rol de broker de la transició, articulant coneixement, aliances i acció transformadora al voltant de la implementació del **Roadmap del trànsit cap a un sistema turístic circular a les Balears. Horitzó 2025-2035.**

Perquè posar veu a l'economia circular és també una manera d'activar-la.